

Η ιστορία της εικόνας του Αρχαγγέλου Μιχαήλ Μανταμάδου

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θαύματα και θαυμαστά γεγονότα](#) / [Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα](#) / [Ορθοδοξία· Διεθνές Πρακτορείο Εκκλησιαστικών Ειδήσεων](#) / [Προσκυνήματα-Οδοιπορικά-Τουρισμός](#)

*Του πρωτοπρεσβύτερου Ευστράτιου Δήσσου, Ιερατικώς Προϊσταμένου
Ιερού Προσκυνηματικού Ναού Παμμεγίστων Ταξιαρχών Μανταμάδου
Λέσβου*

Φωτιά, καπνός κι άντάρα στά παράλια της Μεσογείου. Τά κουρσάρικα καράβια τῶν Σαρακηνῶν ὀργώνουν ἐλεύθερα τά καταγάλανα νερά τοῦ Αἰγαίου καί σκορποῦν τή συμφορά καί τόν ὀλεθρο στά δαντελωτά ἀκρογιάλια του. Οἱ Σαρακηνοί, σάν γύπες, ἀράζουν ὅπου μυρίζονται τροφή κι ἀνοίγουν τίς μπουκαπόρτες τους καί ξερνοῦν ὅ,τι χειρότερο μπορεῖ νά δείξει τό ἀνθρώπινο γένος. Κορμιά μαῦρα σάν τό σκοτάδι, ἀνθρώπους θεριά, τοὺς φοβεροὺς

Σαρακηνούς, τή φοβέρα τῶν παραλίων οἰκισμῶν, τή συμφορά.

Δέν ἔχουν τίποτα τό ἱερό, δέν πιστεύουν σέ κανένα Θεό, γι' αὐτούς Θεός εἶναι τό πλιάτσικο, σύντροφός τους ὁ μπαλτάς καί τό μαχαίρι, εὐχαρίστησή τους τό ἄλικο αἷμα καί τό κρασί. Μοιάζουν πολύ τά δύο αὐτά καί τ' ἀγαποῦν ἐξίσου.

Ὅρμοῦν σάν πληγές τοῦ Φαραώ στίς παράλιες πόλεις καί τά χωριά καί σκορποῦν τήν συμφορά. Σφάζουν ἀνθρώπους καί ζωντανά. Καΐνε καί ρημάζουν στό πέρασμά τους.

Τήν πιό μεγάλη ὅμως ἐρήμωση, τήν ἔπαθαν τά νησιά μας. Ἀπροστάτευτα καθώς ἦταν καί σκορπισμένα μέσα στή γαλανή ἀγκαλιά τοῦ Αἰγαίου, τράβηξαν πιότερο τήν προσοχή καί τή λαιμαργία τῶν Σαρακηνῶν. Οἱ κάτοικοι, ὅσοι πρόλαβαν νά γλυτώνουν, τραβήχτηκαν στό ἐσωτερικό γιά νά ἀποφύγουν τή μανία τῶν Σαρακηνῶν.

Ἡ Λέσβος, ἓνα ἀπό τά πιό ὁμορφα καί πλούσια νησιά μας, ὑπῆρξε στόχος περισσότερο τῶν Σαρακηνῶν. Ἴσως γιατί ἡ πλούσια γῆ της καί τό ἀνεπτυγμένο ἐμπόριο τῶν κατοίκων τῶν παραθαλασσίων συνοικισμῶν πού ἔκαμαν τά ἀρχοντικά σπίτια τους, νά εἶναι γεμάτα ἀπό γεννήματα καί πολίτικα καί βενετσιάνικα ἀσημικά καί χρυσαφικά, ἦταν ἓνα μεγάλο κίνητρο γιά τούς ἀρπαγές.

Τήν ἐποχή ἐκείνη, τό βυζαντινό κράτος δέν μπορούσε νά ἀντιδράσει καί νά τούς

χτυπήσει, έπειδή είχε νά κάνει μέ πολλούς καί σπουδαιότερους έχθρους, ίσως πάλι γιατί τό νησί μεγάλο καθώς είναι, καί μέ άκρογιαλιές, γεμάτες κολπίσκους, φυσικά λιμάνια, άπόμερα, άπήνεμα καί άσφαλή από τά μάτια κάθε έχθρου, νά έκανε τούς Σαρακηνούς νά τό βλέπουν μέ περισσότερη σιγουριά καί πολλές φορές σάν τόπο άνεφοδιασμοϋ καί άνάπαυλας. Γι' αυτό καί μέχρι σήμερα, πολλά τέτοια μέρη άπόμερα, από άνθρώπους καί άνέμους, μέ κολπίσκους καί άραξοβόλια, όνομάζονται Σαρακήνα, Σαρακηνιό, Σαρακονήσι κ.λπ.. Αυτές οι τοποθεσίες δέν ήταν παρά λημεριάσματα Σαρακηνών καί πήραν τήν όνομασία τούς άπ' αυτούς.

Κατά τά τέλη τοϋ Θ' αιώνα καί τίς άρχές τοϋ ΙΑ' (δηλαδή τό 900 μέ 1000) οι Σαρακηνοί ήταν στίς δόξες τους. Κανέναν δέν φοβόταν καί κανείς δέν τούς κυνηγοϋσε. Τά νησιά γι' αυτούς ήταν τσιφλίκια τους, όπόταν τούς άρεσε, έβαζαν πλώρη σ' αυτά, έκαιαν τά χωριά, έκλεβαν, σκότωναν, έρήμωναν τόν τόπο καί γέμιζαν τά καράβια τους από σκλάβους καί λάφυρα γιά τά σκλαβοπάζαρα καί τίς πλούσιες άγορές τής Άνατολής.

Σ' αυτήν άκριβώς τήν έποχή, δηλαδή τό 900 μέ 1000, ή ζωντανή παράδοση τοϋ Μανταμάδου, τοποθετεί τήν κατασκευή τής εικόνας τοϋ Άρχαγγέλου Μιχαήλ μέ αίμα τών μοναχών πού σφαγιάσθηκαν από τούς Σαρακηνούς. Ή παράδοση είναι τόσο ζωντανή καί τά γεγονότα καί οι τοποθεσίες πού άναφέρονται πραγματικές, πού θά πρέπει νά έχουν άμεση σχέση μέ τήν ιστορία. Οι αιώνες δέν κατόρθωσαν στό πέρασμά τους νά παραλείψουν ή νά προσθέσουν κάτι στά γεγονότα πού διαδραματίστηκαν τίς φοβερές έκείνες ήμέρες.

Στή θέση «Λεσβάδος» (τοποθεσία στόν Ταξιάρχη, δύο περίπου χιλιόμετρα από τό Μανταμάδο), πού έχει πάρει τήν όνομασία της από τόν πρϊωτο κάτοικο τοϋ νησιοϋ, υπήρχε ένα Μοναστήρι πρϊός τιμήν τών Ταξιαρχών, πού ή ίδρυσή του χάνεται στά βάθη τών αιώνων.

Οι μοναχοί του λιγοστοί, δεκαοκτώ τόν αριθμό, κατά τήν παράδοση, τό είχαν όχυρώσει μέ τείχη καί πύργο (ό πύργος διατηρείται μέχρι σήμερα), γιά νά άποκρούουν τίς έπιδρομές τών Σαρακηνών. Καί τά κατάφεραν πάρα πολλές φορές, σέ σημείο πού ό άρχιπειρατής Σιρχάν, νά έχει τόσο πεισρωθεϊ καί θυμώσει, πού περισσότερο από γινάτι παρά από λεηλασία ήθελε νά τό κάψει.

Ήταν άνοιξη. Ή μυροβόλος Λέσβος, φορώντας τήν καταπράσινη πλουμιστή της φορεσιά, λικνιζότανε σάν πεντάμορφη νύφη πάνω στά καταγάλανα νερά τοῦ Αἰγαίου. Ὁ βαρύς χειμώνας πέρασε ἥσυχος. Οἱ πειρατές, φοβούμενοι τόν ἄγριο θυμό τοῦ Αἰγαίου, πού τό χειμώνα εἶναι περισσότερο ἀψύς, εἶχαν ἀράξει στά λημέρια τῆς πατρίδας τους, νά γλεντήσουν τά πλιάτσικά τους, νά διορθώσουν τίς ζημιές καί νά ἐτοιμαστοῦν γιά τίς νέες τους ἐπιδρομές.

Οἱ μοναχοί, μετά ἀπό τήν ἀνάπαυλα τοῦ βαρύ χειμώνα, μέ τίς πρῶτες ἀνοιξιάτικες μέρες, ἄρχισαν τίς προετοιμασίες γιά τό Πάσχα. Τά κελιά, ἡ μεγάλη αὐλή καί ὅλοι οἱ χῶροι τοῦ Μοναστηριοῦ ἀσπρίζονταν καί ἔπαιρναν μία ἐορταστική ὄψη. Ὁ χειμώνας ἔκαμε τούς μοναχούς νά ξεχάσουν κάπως τούς φοβερούς πειρατές καί νά μήν προσέχουν ὅσο ἔπρεπε τή φρούρηση τοῦ Μοναστηριοῦ. Ἡ σκέψη τούς ἦταν περισσότερο δοσμένη στίς κατανυκτικές ἀκολουθίες τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς καί στίς προετοιμασίες γιά τό λαμπρόφορο γεγονός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.

Ὅμως οἱ Σαρακηνοί, μέ τίς πρῶτες γαληνές τῆς ἀνοιξης, σήκωσαν πανιά γιά τό Αἶγαῖο. Τό κουρσάρικο του ἀρχιπειρατῆ Σιρχᾶν, μέ σηκωμένα ὅλα του τά πανιά, πλησίαζε τίς ἀκρογιαλιές τῆς Λέσβου. Εἶχε παρακάμψει τή Μήθυμνα μέ τό ἄπαρτό της Κάστρο καί ἔβαζε πλώρη γιά τή Σαρακήνα, παραλιακή τοποθεσία τοῦ Μανταμάδου, τρία τέταρτα δρόμο περίπου ἀπό τό Μοναστήρι τῶν Ταξιαρχῶν. Ἡ ἡμέρα ἄρχιζε νά γέρνει. Ὁ ἀνοιξιάτικος λαμπερός ἥλιος κατηφόριζε γιά τίς παραδεισένιες του πορφυρές πύλες τῆς δύσης καί ἀμέτρητα χρώματα εἶχαν ἀπλωθεῖ πάνω στά καταγάλανα νερά τῆς θάλασσας.

Πάνω στό πειρατικό του, ὁ ἀρχιπειρατής Σιρχᾶν κάλεσε ὅλο τό τσοῦρμο του. Ήταν ἕνας μιγάς πελώριος, κοντά δύο μέτρα. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του, ὅλη ἡ Λέσβος γνώρισε τή χειρότερη ἐρήμωση καί καταστροφή. Στάθηκε στή γέφυρα, ἀγριωπός. Τό πρόσωπό του σοῦ θύμιζε ἄρχοντα τῆς κόλασης. Στή μύτη του καί στ' ἄφτιά τοῦ κρέμονταν χρυσοί κρίκοι, πού ἔκαναν τό μελαμψό πρόσωπό του περισσότερο χτυπητό καί ἄγριο. Τά χεῖλη τοῦ κόκκινα καί φουσκωμένα καί καθῶς μιλοῦσε φαινόταν μία σειρά μεγάλα κάτασπρα δόντια, ὅπλα φοβερά πολλές φορές καί αὐτά στή φοβερή μάχη. Τό γερακίσιο του μάτι, γιατί τό ἄλλο ἦταν πάντοτε σκεπασμένο μέ ἕνα μαῦρο πανί πού δενόταν πίσω στ' ἀριστερό του ἀφτί, ἔβγαζε σκέτη φωτιά ὅταν σέ κοιτοῦσε.

Γυμνό τό σῶμα του ἀπό τή μέση καί πάνω καί τό φαρδύ του στῆθος τό σκέπαζε κατάμαυρο σγουρό τρίχωμα. Τά χέρια του, χέρια γορίλλα, τριχωτά καί γεροδεμένα, πού ὁ μπαλτάς στά μακριά του δάκτυλα φαινόταν σά μικρό ἐργαλεῖο στά χέρια ἐνός τεχνίτη. Τή μέση του τήν ἔσφιγγε ἕνα χρωματιστό ζωνάρι, πού κρατοῦσε σφικτά καί κατακρέατα τόν μπαλτά καί τή σπάθα. Ὅταν στεριωνόταν

καταμεσῆς στό τσοῦρμο του μέ τά πόδια τοῦ ἀνοιχτά, ἐξεῖχε τουλάχιστον μία σπιθαμή ἀπ' αὐτό. Ἡ φωνή του, ἕνας τηλεβόας, ἔκαμε σέ κάθε προσταγή τοῦ τό τσοῦρμο νά ζαρώνει.

«Ἀκοῦστε μέ καλά», εἶπε μέ φωνή δυνατή, «τούτη τή φορά θά μποῦμε μέσα στό μοναστήρι. Ὅλα εἶναι δικά σας. Κάψτε, ρημάξτε, λεηλατήστε, κάντε τοῦ κεφιοῦ σας, ἐγώ θέλω μόνο τό χρυσό ποτήρι πού μ' αὐτό λειτουργοῦν οἱ καλόγηροι, γιά νά πίνω τό κρασί μου, ὅλα τά ἄλλα τά χρυσαφικά, ἀσημικά καί βίος, εἶναι δικά σας. Ὅποιος λιποτακτῆσει θά τόν κρεμάσω ἀπό τ' ἄρμενα. Ἄν δέν τό πάρουμε καί τούτη τή φορά, θά σᾶς ἀφήσω στό νησί καί θά σαλπάρω γιά νά σᾶς παλουκώσουν οἱ γραικοί. Δέν σηκώνει ἄλλη ἀναβολή. Τ' ἀκούσατε καλά;»

Ἀλαλαγμοί καί ξεφωνητά ἦταν ἡ καταφατική ἀπάντηση τοῦ τσοῦρμου τοῦ μαύρου πειρατή. Ἡ βροντερή του φωνή ἀκούστηκε πάλι, κάνοντας νά σιγήσουν οἱ πάντες.

«Θά ἀράξουμε στό παλιό μας λημέρι καί, ὅταν σκοτεινιάσει γιά τά καλά, θά ξεκινήσουμε γιά νά τούς ριχτοῦμε τά βαθιά χαράματα, πού δέν θά μᾶς περιμένουν. Προσέξτε. Δέν πρέπει νά μᾶς βρεῖ ἡ μέρα, θά εἶναι ἡ καταστροφή μας. Γι' αὐτό δέν ἔχετε ἄλλη λύση. Ἦθ θά τό πάρουμε στά γρήγορα καί θά κατηφορίσουμε στό καράβι ἢ θά μᾶς πάρουν χαμπάρι οἱ γραικοί τριγύρω καί ἐνωμένοι θά μᾶς πετσοκόψουν.

Ὁ πανοῦργος ἀρχιπειρατής τά κανόνισε ἔτσι ὥστε ἀπό τή μία ἡ λαχτάρα τοῦ πλιάτσικου, ἀπό τήν ἄλλη ὁ φόβος νά μήν ἀργήσουν καί χάσουν τή ζωή τους, τούς προετοίμαζε νά ἐνεργήσουν προσεκτικά καί μέ φανατισμό γιά νά ἐπιτύχει ἡ ἐπιδρομή. Στό Μοναστήρι, ἡ ζωή συνεχιζόταν κανονικά, ἡ προσοχή τῶν μοναχῶν ἦταν δοσμένη στίς κατανυκτικές ἀκολουθίες καί στίς προετοιμασίες. Τό βράδυ τῆς ἡμέρας αὐτῆς, οἱ μοναχοί, ὅπως κάθε βράδυ μετά ἀπό τό μεγάλο ἀπόδειπνο, τραβήχτηκαν στά κελιά τους γιά νά ἡσυχάσουν καί νά ξεκουραστοῦν ἀπό τόν κόπο τῆς ἡμέρας. Τό σκοτάδι εἶχε γιά καλά ἀγκαλιάσει τόν τόπο τριγύρω καί ἡ ἡσυχία πού ἀπλωνότανε ἦταν ἀπαλή καί γαλήνια. Τίποτα δέν προμήνυε τό κακό πού θά ἀκολουθοῦσε μέσ στη νύχτα αὐτή.

Στό λημέρι τῶν Σαρακηνῶν, τελείωναν οἱ προετοιμασίες γιά τήν ἐπιδρομή. Οὔτε φωτιά, οὔτε θόρυβος. Ὅλα γίνονταν μέσα στό σκοτάδι, ἀθόρυβα, γιά νά μήν ἀντιληφθεῖ τήν παρουσία τούς κανέναν τσομπάνος καί γίνει γνωστός στούς κατοίκους ὁ ἐρχομός τους. Κατά τά μεσάνυχτα ξεκίνησαν γιά τό Μοναστήρι. Περπατοῦσαν σιγά, μέ προφύλαξη. Τό πᾶν ἦταν ὁ αἰφνιδισμός. Τή διαδρομή τῶν τριῶν τετάρτων τήν ἔκαναν περισσότερο ἀπό δύο ὥρες. Δέν πῆραν τό μονοπάτι, ἀλλά μέσα ἀπό τά κτήματα καί τό δάσος. Ἐφτασαν σέ λίγη ἀπόσταση ἀπ' τό Μοναστήρι καί κρύφτηκαν στά δέντρα. Περίμεναν τήν κατάλληλη ὥρα.

«Είναι ώρα», λέει τό πρωτοπαλίκaro τοῦ ἀρχιπειρατῆ. «Ὅλοι κοιμοῦνται, δέν θά μᾶς πάρει κανείς χαμπέρι».

«Ὅχι», λέει ὁ ἀρχιπειρατής, «εἶναι πολύ ἐπικίνδυνο. Μᾶς ἔχουν ἀποκρούσει μέ ζημιές πολλές φορές οἱ καλόγεροι. Μωρέ θά τούς ἤθελα στό τσοῦρmo μου τέτοια παλικάρια πού εἶναι. Ἀλλά δέν γίνεται, θά τούς χτυπήσουμε ὅταν δέν τό περιμένουν μέσα στήν ἐκκλησιά τούς τά χαράματα πού θά πάν' νά λειτουργηθοῦν. Τώρα εἶναι πολύ ἐπικίνδυνο. Θά μᾶς βάλουν στή μέση ἀπό τά μπουντρούμια τούς (κελιά) καί θά μᾶς λιανίσουν. Ξέρω ἐγώ. Μόνο νά μή σᾶς πάρουν εἶδηση, ἀλίμονό σας».

Οἱ ὥρες περνοῦσαν μέ τούς πειρατές ἔξω ἀπό τό Μοναστήρι νά καιροφυλαχοῦν, ὅταν τήν ἀπαλή σιγαλιά τῆς βαθιάς αὐγῆς τήν ἔσκισε τό γλυκόηχο σήμαντρο τοῦ Μοναστηριοῦ, πού καλοῦσε τούς μοναχοὺς στήν ὀρθινή λειτουργία τῆς προηγιασμένης. Καλά – καλά δέν εἶχε σταματήσει τό σήμαντρο καί τά βαριά βήματα τῶν μοναχῶν ἀκούγονταν ρυθμικά πάνω στόν ξύλινο ἐξώστη τοῦ Μοναστηρίου, πού κατηφόριζαν γιά τόν ναό. Σέ λίγο καί πάλι ἡσυχία. Ὅλοι οἱ μοναχοί εἶχαν συγκεντρωθεῖ στόν ναό.

Οἱ πειρατές περίμεναν λίγο ἀκόμη καί ἔπειτα, σιγά – σιγά, ξετρύπωσαν ἀπό τήν κρυψώνα τους καί πλησίασαν μέ πολλές προφυλάξεις τό τεῖχος τοῦ Μοναστηριοῦ. Τό πρωτοπαλίκaro ξετύλιξε ἀπό τή μέση τόν γάντζο, τύλιξε στά ἄγκιστρά του ἓνα μεγάλο πανί γιά νά μήν ἀκουστεῖ καθώς θά τό πετοῦσε πάνω στό τεῖχος νά γαντζωθεῖ, ἔκανε τόν γάντζο νά γυρίσει μερικές φορές γύρω ἀπό τό σῶμα του καί τόν πέταξε μέ δύναμη καί τέχνη πολύ ψηλά καί ἴσια στήν πλάτη τοῦ τείχους. Τράβηξε τό σχοινί γιά νά διαπιστώσει ὅτι ἐπίασε καλά, γύρισε, ἔκανε νόημα στόν ἀρχιπειρατή καί ἄρχισε νά ἀνεβαίνει μέ προσοχή.

Στό νόημα τοῦ πειρατῆ ἔτρεξαν ὅλοι στή μεγάλη καστρόπορτα τοῦ Μοναστηριοῦ, πού τό πρωτοπαλίκaro θά ἄνοιγε ἀπό μέσα. Σέ λίγο ὁ πειρατής μέ τόν γάντζο βρισκόταν στήν αὐλή καί, προστατευόμενος ἀπό τό βαθύ σκοτάδι, σύρθηκε ὡς τήν πόρτα καί, τραβώντας τό μεγάλο σύρτη, τήν ἄνοιξε. Σάν δαίμονες τῆς κόλασης, οἱ πειρατές ὄρμησαν μέ ἀλαλαγμούς μέσα στό Μοναστήρι καί μπῆκαν στήν ἐκκλησιά. Οἱ μοναχοί τά ἔχασαν καί, πρίν προλάβουν νά συνέλθουν, πέθαιναν σφαγμένοι ἀπό τούς μπαλτάδες τῶν Σαρακηνῶν.

Ὁ Γαβριήλ, τό δόκιμο καλογεροπαίδι πού βρισκόταν στό Ἱερό του Ναοῦ, βοηθώντας τόν ἡγούμενο στά λειτουργικά του καθήκοντα, συνῆλθε κάπως γρηγορότερα καί, ἀνοίγοντας τό στενό παράθυρο τοῦ Ἱεροῦ, ἀναρριχήθηκε στή σκεπή τοῦ Ναοῦ. Ὅμως οἱ κινήσεις του δέν ξέφυγαν ἀπό τά μάτια τῶν Σαρακηνῶν,

πού, φοβούμενοι μήν τρέξει και είδοποιήσει τριγύρω τους συνοικισμούς, βγήκαν έξω να τον κυνηγήσουν. Μερικοί κατόρθωσαν να μισοανεβοῦν στη σκεπή με κάτι σκάλες που είχαν αφήσει οι μοναχοί αποβραδὶς, ἀσβεστῶνοντας τούς τοίχους τοῦ Μοναστηριοῦ.

Ἀλλά, Κύριε τῶν δυνάμεων! Ἕνας ἄνεμος καὶ μία βουή ἀκούστηκε ἀπ' τῆ σκεπῆ τοῦ Ναοῦ, ἡ ὁποία μετατράπηκε σέ φουρτουνιασμένο πέλαγος καὶ πάνω στ' ἀσπρισμένα κύματα ἕνας πελώριος στρατιώτης, ἀγριωπός, μέ σπάθα πού ἔβγαζε φωτιές, κινούσε καταπάνω στους πειρατές. Οἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς τῶν πειρατῶν σηκώθηκαν σάν βελόνες καὶ μέ ἄναρθρες φωνές, ἀφήνοντας ὅπλα καὶ κλοπιμαία, ξεχύθηκαν στὸν κατήφορο.

Ὁ μοναχός, βλέποντας τό μεγάλο αὐτό θαῦμα να τὸν σώζει, ἔχασε τίς αἰσθήσεις του. Ὅταν συνῆλθε, γλυκοχάραζε. Στὴν ἀρχὴ τὰ εἶχε χαμένα. Μὰ τί συνέβη; ἀναρωτήθηκε. Σιγὰ σιγὰ ὅμως ἄρχισαν νὰ ἔρχονται στὸν νοῦ τοῦ ὅλες οἱ φοβερές εἰκόνες πού διαδραματίστηκαν πρό ὀλίγου. Ὅταν ἀναλογίστηκε τὰ συμβάντα, σταυροκοπήθηκε τραυλίζοντας τό ἀπολυτίκιο τῶν Ταξιαρχῶν. Κατέβηκε ἔπειτα κάτω καὶ μπῆκε στὸν ναό. Τό αἶμα τοῦ πάγωσε βλέποντας ὅλους τους συντρόφους τοῦ σφαγμένους. Τό σῶμα τοῦ κέρωσε καὶ τὰ πόδια τοῦ ἔμειναν καρφωμένα στό δάπεδο. Ἔμεινε στὴ θέση αὐτὴ πολλή ὥρα μέ τὰ μάτια τοῦ ὀρθάνοιχτα καὶ τρομαγμένα. Ὁ ἱερός χώρος τοῦ ναοῦ, πού πρὶν ἀπὸ λίγο εὐωδίαζε ἀπὸ τό θυμίαμα καὶ τὸν ζωντανεύαν οἱ ψαλμωδίες τῶν μοναχῶν, τώρα ἐμοίαζε μέ κοιμητήρι. Ἕνα ἀπαλό χάϊδεμα τῆς πρωινῆς αὔρας, πού τρύπωσε ἀθόρυβα ἀπ' τό ἀνοιχτό παράθυρο πού εἶχε ἀφήσει ὁ μοναχός στὴν προσπάθειά του νὰ σωθεῖ τὸν συνέφερε. Κοίταξε τριγύρω του, σάν νὰ ξυπνοῦσε ἐκείνη τὴ στιγμή, καὶ ἔπειτα ἔτρεξε μέ ἀγωνία καὶ γονάτισε στὸν καθένα αἰμόφυρτο σύντροφό του μέ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἔβρισκε ἔστω καὶ ἕναν ζωντανό. Οἱ ἐλπίδες τοῦ ὅμως διαψεύστηκαν. Οἱ μοναχοί, ὅλοι, ἦταν ἄψυχοι.

Μέ ξεχειλισμένη τὴν ψυχὴ του ἀπὸ θλίψη γιὰ τὸν χαμό τῶν συντρόφων του καὶ τὴ σκέψη τοῦ θολή ἀπὸ τὰ συμβάντα, ξαναχάνει τίς αἰσθήσεις του. Κρατήθηκε ὅμως τὴν τελευταία στιγμή μέ πείσμα. Ἔσυρε τὰ βήματά του στό εἰκονοστάσι τοῦ Ἀρχαγγέλου καὶ σχεδὸν κρεμάστηκε σ' αὐτό μέ τὰ δύο του χέρια γαντζωμένα στίς γωνιές του. Σήκωσε μέ κόπο τὴ ματιὰ του στὴν εἰκόνα τοῦ Ἀρχαγγέλου καὶ νοερά ζήτησε βοήθεια καὶ φώτιση.

Τό τρεμουλιαστό, ἱλαρό φῶς τῶν κανδηλιῶν, χάιδευε κυματιστά τό πρόσωπο τοῦ Ἀγίου. Ἐνίωσε κάτι ἰσχυρό νὰ διαπέρνα ὅλο του τό εἶναι, νὰ τὸν δυναμώνει. Μέσα ἀπὸ τίς κυματιστές σκιές τῆς εἰκόνας, σιγὰ σιγὰ τὰ μάτια τοῦ ἔβλεπαν τό πρόσωπο τοῦ Ἀρχαγγέλου, ἕνα πρόσωπο! Θεέ μου! Ἀέρινο, ζωντανό, ὑπερκόσμιο!

«Ταξιάρχη μου, Ταξιάρχη μου», σχεδόν κραύγασε. «Τίς ψυχές τῶν ἀδελφῶν μου μοναχῶν πάρε στά χέρια Σου ἐσύ καί πᾶν πλημμέλημα ἢ ἀνόμημα τόν Κύριο παρακάλεσε νά συγχωρήσει».

Τό πρόσωπο τοῦ Ἀρχαγγέλου γλύκανε. Ὡ τί θεϊκή γλύκα! Ἄρχισε νά γαληνεύει καί ἡ δική του ψυχή. Ἄχ, νά μποροῦσε νά ἀπεικονίσει κάπου τήν ἐξαίσια αὐτή μορφή. Νά τήν κάνει εἰκόνα. Ὅμως δέν γνώριζε ἀπό ἀγιογραφία καί οὔτε καν τά στοιχειώδη ὕλικά δέν εἶχε γιά μία τέτοια ἐργασία.

«Γιατί; Γιατί; Ταξιάρχη μου νά μή μπορῶ ὁ ἁμαρτωλός;», μονολογοῦσε.

Ἐσφίξε μέ ἀπόγνωση τά δάκτυλά του σφιχτά καί ἐνίσωσε τά νύχια του νά χώνονται στίς σάρκες του. Πόνεσε, ἄνοιξε τά δάκτυλά του, κοίταξε μέσα στήν παλάμη του. Πάνω στή λευκή ἐπιδερμίδα, δύο-τρεῖς σταγόνες αἷμα σάν ρουμπινένιες μικρές χάντρες. Τίς κοίταξε ἀφηρημένα καί ἀπότομα, σάν νά ἀνακάλυπτε κάτι τό σπουδαῖο, κάτι τό συγκλονιστικό, φώναξε:

«Αἷμα, Αἷμα. Αὐτό εἶναι. Εὐχαριστῶ, Ταξιάρχη μου, εὐχαριστῶ». Καί ἀφοῦ ἔκανε τό σημεῖο τοῦ Σταυροῦ, βιαστικά, σάν σίφουνas, ὄρμησε ἔξω ἀπό τό Ναό, ἀνηφόρησε τίς σκάλες καί χώθηκε στό κελάρι του. Σέ λίγο ἔβγαινε βιαστικά κρατώντας μία πήλινη λεκάνη καί ἕναν σπόγγο. Μπήκε στόν ναό. Ἐκεῖ, μέ μεγάλη προσοχή καί εὐλάβεια, ἄρχισε νά συγκεντρώνει τό αἷμα τῶν μοναχῶν μέσα στή λεκάνη, μουρμουρίζοντας:

«Σ' εὐχαριστῶ Ταξιάρχη μου, σ' εὐχαριστῶ πού μέ φώτισες καί μ' ἔδειξες τόν τρόπο». Καί ἀποτεινόμενος στούς νεκρούς του συντρόφους:

«Ἀγαπημένοι μου ἀδελφοί, τό αἷμα σας δέν θά πάει χαμένο. Μ' αὐτό θά φτιάξω τήν εἰκόνα τοῦ Ἀρχάγγελου Μιχαήλ, γιά νά τόν εὐχαριστήσω ἀπό μέρος σας, πού μεταφέρει στά ἅγια Του χέρια, τίς ψυχές σας στόν Δημιουργό».

Ὅταν τελείωσε τήν περισυλλογή τοῦ αἵματος, βγήκε πάλι ἀπό τόν ναό γιά νά γυρίσει σέ λίγο ἔχοντας μέσα σέ μία μεγάλη χωμάτινη κούπα ψιλοκοσκινισμένο ἀσπρόχωμα. Τήν ἔθεσε κοντά στή λεκάνη μέ τό αἷμα, ἀνασηκώθηκε, ἔφερε τά βήματά του κοντά στό εἰκονοστάσι τοῦ Ἀρχαγγέλου, ἔκανε τρεῖς μετάνοιες, ἀσπάσθηκε τήν εἰκόνα καί εἶπε:

«Ἀρχάγγελε μου, σέ παρακαλῶ, βοήθησε μέ. Ξέρεις ὅτι δέν ἔχω ἰδέα ἀπό τέτοιου εἶδους ἐργασίες καί, ἂν τό ἀποφάσισα, ἦταν μέ τή δική σου φώτιση. Σέ παρακαλῶ, σέ ἱκετεύω, κράτησέ μου τά χέρια».

Ἐκανε καί πάλι τόν σταυρό του, ἔσκυψε πάνω στίς δύο κοῦπες καί ἄρχισε νά

πλάθει πηλό μέ τό αίμα τῶν μοναχῶν καί τό άσπρόχωμα. Σέ λίγο ή μεγάλη χωμάτινη λεκάνη εἶχε γεμίσει άπό ένα σκοῦρο ροδακινόχρωμο πηλό.

Ό μοναχός άνασηκώθηκε, έστρεψε τό πρόσωπο τοῦ ψηλά, ζήτησε τή βοήθεια τοῦ Ἀγίου Θεοῦ καί τοῦ Ἀρχαγγέλου Του, Μιχαήλ, έκανε τόν σταυρό του καί άρχισε μέ τρεμάμενα χέρια νά φιλοτεχνεῖ τήν εἰκόνα τοῦ Ἀρχαγγέλου. Μέ τίς πρῶτες κινήσεις άρχισε νά ζεῖ ζωηρά τά γεγονότα τῆς σκεπῆς. Τά τρεμάμενα, στήν άρχή, χέρια τοῦ άρχισαν νά γίνονται σταθερά, νά δουλεύουν μέ σιγουριά, ταχύτητα καί χάρη, λές καί κάποια άόρατη δύναμη τά βοηθοῦσε. Τό πρόσωπο τοῦ Ἀρχάγγελου τῆς σκεπῆς, τό άγριωπό μά καί θεϊκό μαζί, ἦταν θαρρεῖς μπροστά του, όλοζώντανο, μέ κάθε λεπτομέρεια. Αυτό τόν βοηθοῦσε νά άνατυπώνει τά χαρακτηριστικά του πάνω στόν αίματοπότιστο πηλό μέ μεγάλη εὐχέρεια.

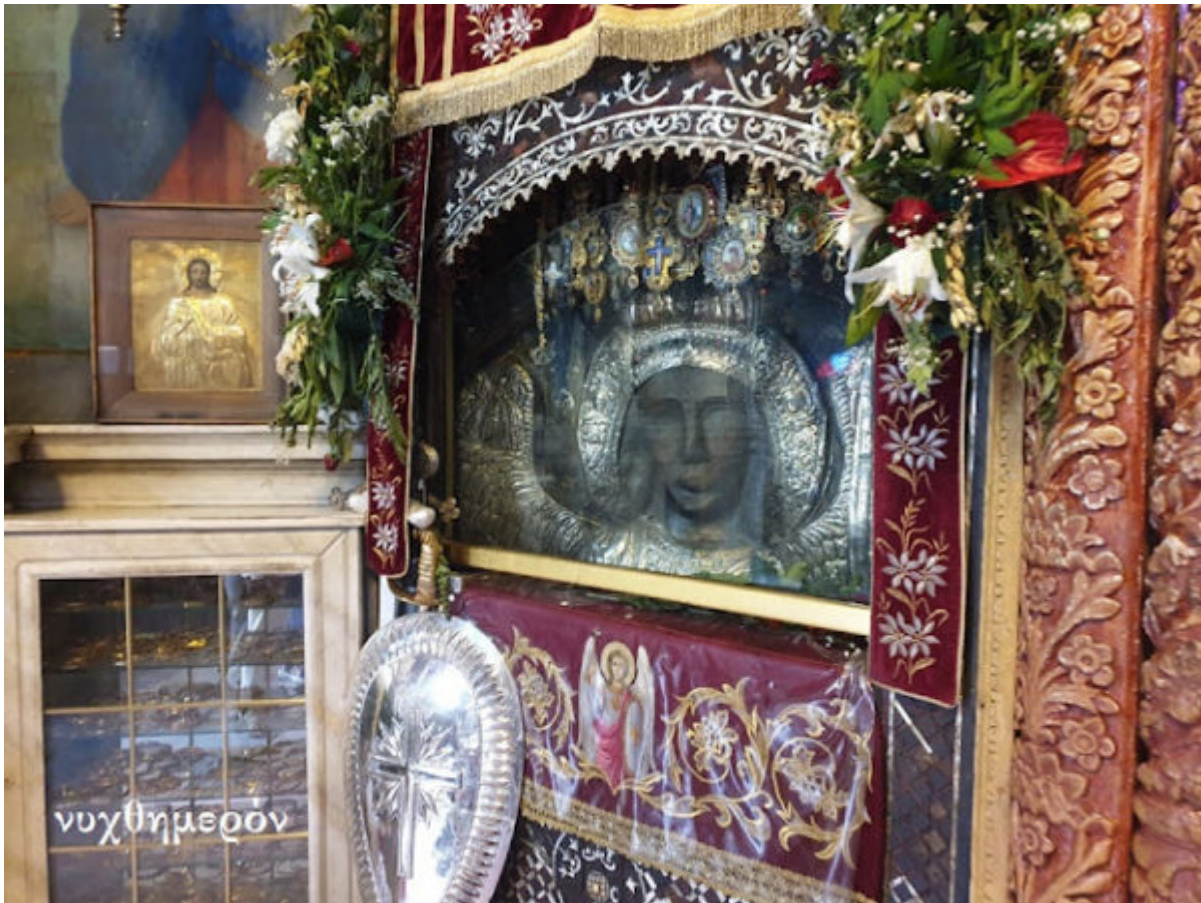
Πέρασε πολλή ῶρα έργαζόμενος κι, όταν σταμάτησε γιά λίγο καί κοίταξε άπό κάποια άπόσταση τό έργο του, έμεινε κατάπληκτος άπό τήν άπόλυτη όμοιότητα τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ Ἀρχαγγέλου

τῆς σκεπῆς. Κοίταξε έπειτα τή χωμάτινη λεκάνη καί τότε συνειδητοποίησε ότι ό πηλός εἶχε μείνει ελάχιστος. Θεέ μου! Καί δέν εἶχε φτιάξει παρά τό πρόσωπο τοῦ Ἀγίου, τίς φτεροῦγες Του καί τήν πύρινη ρομφαία. Πάνω στήν ένταση καί τήν προσπάθεια ν' άπαθανατίσει τά χαρακτηριστικά του Ἀγίου, δέν πρόσεξε τό ὑλικό του πηλοῦ πού λιγόστευε. Νά χαλάσει ό,τι έφτιάξε καί νά ξαναρχίσει άπό τήν άρχή; Ἀδύνατον. Δέν ἦταν πιά βέβαιος ότι θά πετύχαινε αυτό πού τώρα έμπρός του καμάρωνε εὐχαριστημένος.

Μά τότε; Έσκυψε, πήρε τόν ὑπόλοιπο πηλό, καί όπως άκριβῶς ένα άπειρο παιδί ζωγραφίζει σέ χαρτί ένα ανθρώπινο σῶμα, σχεδιάζοντας τόν κορμό, τά χέρια καί τά πόδια τοῦ ανθρώπου, μέ μία μόνο χονδρή κοντυλιά, έτσι καί κεῖνος μέ τόν λίγο πηλό πού τοῦ έμεινε, σχεδίασε τό ὑπόλοιπο σώματος Ἀρχαγγέλου, πολύ άτεχνο μέν άπό τό λαιμό καί κάτω, αλλά όλοκληρωμένο. Τό βλέπουμε καί σήμερα όταν άνοίξουμε τό άσφαλισμένο κουβούκλιο τοῦ Ἀρχαγγέλου πού κρύβει τό ὑπόλοιπο σῶμα Του.

Πολλές έκατοντάδες χρόνια πέρασαν άπό τότε πού ή ανάγλυφη εἰκόνα τοῦ Ἀρχαγγέλου μέ τό σκοῦρο αίμάτινο χρῶμα τῆς παραμένει αναλλοίωτη, ζωντανή, μακριά άπό τόν νόμο τῆς φθορᾶς καί τοῦ χρόνου. Μακριά άπό τή φθορά τοῦ άσπασμοῦ χιλιάδων πιστῶν πού κάθε χρόνο κατακλύζουν τόν Ἱερό Ναό Του καί χαϊδεύουν καί σκουπίζουν πολλές φορές μέ βαμβάκι (!) τόν ιδρώτα τοῦ προσώπου Του καί τά δάκρυά Του. Ἀκόμη δέ έπικολλοῦν στό μέτωπο καί στά μάγουλά του νομίσματα μεταλλικά παντός εἶδους, τά όποία σημαδεύουν τό πρόσωπό Του, αλλά τά σημάδια αυτά εξαλείφονται έπειτα. Όλα αυτά εἶναι άρκετά νά πείσουν κάθε χριστιανό, μέ πόση χάρη, άγάπη καί ένδιαφέρον άγκαλιάζει ό Ἀρχάγγελος Μιχαήλ

τή χειροποίητη ανάγλυφη εικόνα Του.

«Πάντας τούς τήν θείαν καί σεπτήν, Σού ἀσπαζόμενους εἰκόνα, Μιχαήλ Μέγιστε Πάσης ἀπολύτρωσαι ὀργῆς καί θλίψεως καί θανάτου ἀπάλλαξον, πικροῦ αἰφνιδίου, καί δεινῆς κακώσεως, σοφέ Ταξίαρχε, ὅπως προστασίαις Σου θείαις, πάντοτε σωζόμενοι πόθω, τό σεπτόν Σου ὄνομα γεραίρομεν».

Πηγή: ope.gr